

Peppol

Pk-yritysten ymmärrys ja kyvykkyys

Ajantieto®

Kokeilun toimeksiantaja on Yrityksen digitalous -hanke.

Suunnittelun ja toteutuksen ohjaaja Valtiokonttori.

Toimittaja Ajantieto Oy.

Peppol-loppukäyttäjien koulutuskokeilu huhti-kesäkuu 2024.

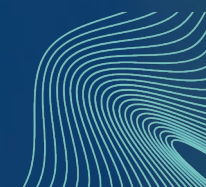
Mikä on Peppol?

- Peppol on liikeasiakirjojen sähköiseen välitykseen tarkoitettu kansainvälinen verkosto, jonka avulla ostajat ja myyjät voivat välittää standardimuotoisia sähköisiä asiakirjoja.
- Valtiokonttorin visio on, että Peppolista tulee oletustapa välittää sähköisiä tilauksia ja tilausvahvistuksia Suomessa ja maailmalla.

Ajantieto®

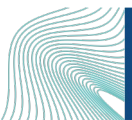

Peppolin perusteet

Sisältö

- **Peppol pähkinäkuoressa**
  - Mikä on Peppol?
  - Peppolin merkitys eri alueilla
  - Peppol-viranomainen
- **Mikä muuttuu ja miksi?**
  - Mikä muuttuu ja miksi?
  - Miten Peppol tulee koskemaan pk-yrityksiä?
  - Peppolin oleelliset hyödyt
- **Miten otan Peppolin käyttöön?**
  - Miten Peppol otetaan käyttöön
  - Peppolin käyttöönotossa huomioon otavat asiat
  - Kenen kanssa Peppolia kannattaa käyttää?
- **Mistä lisää tietoa?**

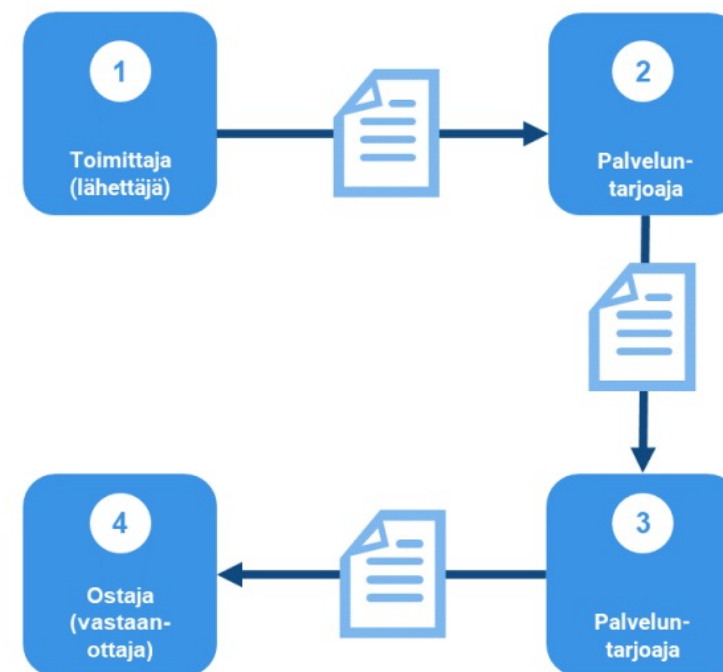
Peppol pähkinänkuoressa

- Mikä on Peppol?
- Peppolin merkitys eri alueilla
- Peppol-viranomainen

Mikä on Peppol? 1/2

- **Peppol on** kansainvälinen **verkosto**, jonka avulla ostajat ja myyjät voivat välittää toisilleen standardimuotoisia sähköisiä liikeasiakirjoja, kuten katalogeja, tilauksia ja laskuja, suoraan järjestelmästä järjestelmään.
- Kun tiedot liikkuvat suoraan järjestelmästä järjestelmään sähköisesti, vähenee manuaalisen työn tarve ja arki sujuvoituu.
- Yritys voi liittyä Peppol-verkostoon Peppol-palveluntarjoajien välityksellä.
- Valtiokonttorin visio on, että Peppolista tulee oletustapa välittää sähköisiä tilauksia ja tilausvahvistuksia Suomessa ja maailmalla. Valtaosa Suomen merkittävimmistä kauppakumppanimaista edistää Peppolin käyttöä alueellaan.

Mikä on Peppol? 2/2

- Peppolissa tiedonvaihto perustuu siis verkostomaiseen malliin, jossa yritys on yhteydessä kaikkiin muihin Peppol-verkostoon liittyneisiin yrityksiin Peppol-palveluntarjoajan välityksellä.
- Peppol-palveluntarjoajan lisäksi sähköisten asiakirjojen käsittelemiseen tarvitaan myös joku siihen sopiva järjestelmä.
- **Vinkki!** Voit verrata tätä toimintamallia puhelimiin ja puhelinoperaattoreihin; jotta voimme soittaa ja vastaanottaa puheluita, tarvitsemme puhelimen ja sopimuksen puhelinoperaattorin kanssa. Puhelinoperaattori välittää puhelumme vastaanottajalle, oli vastaanottaja Suomessa tai Australiassa. Peppol-palveluntarjoaja välittää järjestelmässämme tehtyjä sähköisiä liikeasiakirjoja puheluiden sijaan.

Kuva: rarehistoricalphotos.com/the-stockholm-telephone-tower-1890/

Peppol toimii verkostomaisella mallilla, eli kuvaan verrattuna modernimmalla tavalla.

Peppolin merkitys eri alueilla 1/2

- **Suomessa** Peppolia käytetään tällä hetkellä eniten rajat ylittävään laskutukseen. Valtiokonttorin visiona kuitenkin on, että Peppolista tulee oletustapa välittää sähköisiä tilauksia ja tilausvahvistuksia Suomessa ja maailmalla.
  - Esimerkiksi valtion tilaustenhallintajärjestelmässä on tuki sähköiselle Peppol-tilaamiselle. Valtion tavoitteena on, että vuoteen 2026 mennessä sähköinen Peppol-tilaaminen on käytössä kaikissa valtion soveltuvien hankintojen tilauksissa.
  - Valtion lisäksi myös monet muut suuret toimijat, kuten esimerkiksi HUS ja SOK, ovat ottaneet edelläkävijöinä Peppolin käyttöön tilaamisessa sen hyötyjen vuoksi. Pk-yritysten on tästä syystä hyvä huomioida Peppol → Peppol ei ole vain julkisen sektorin toimittajia koskeva asia!
- **Pohjoismaissa** Peppolia käytetään laajasti. Norjassa, Ruotsissa ja Islannissa Peppol on yksi yleisimmistä tavoista sähköisten laskujen, eli verkkolaskujen, välittämiseen. Norjassa ja Ruotsissa Peppolia hyödynnetään myös tilausten ja logistiikan asiakirjojen välittämiseen.

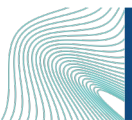
Peppolin merkitys eri alueilla 2/2

- **Euroopassa** Peppolia edistetään mm. Saksassa, Alankomaissa, Belgiassa, Italiassa, Irlannissa, Luxemburgissa, Kreikassa, Puolassa ja Portugalissa. Esimerkiksi Belgiassa on hyväksytty lainsäädäntö, jonka mukaan yritysten on kyettävä käsittelemään vähintään Peppolin mukaisia sähköisiä laskuja.
- **Euroopan ulkopuolella** Peppolia edistetään Japanissa, Singaporessa, Malesiassa, Uudessa-Seelannissa ja Australiassa.
- Huom! Peppolin käyttäjiä löytyy myös monesta muusta maasta, joita ei tässä lueteltu. Maissa, jotka mainittiin, Peppolia edistää maan julkinen sektori eli niihin on perustettu alueellinen Peppol-viranomainen. Suomen Peppol-viranomaisena toimii Valtiokonttori.

Peppol-viranomainen

- Peppol-viranomainen on kansallinen toimija, jonka tehtävänä on edistää ja valvoa Peppol-verkoston käyttöä alueellaan. Peppol-viranomainen osaltaan siis varmistaa, että verkoston käyttö on turvallista ja sen kehitys vastaa kansallisia tarpeita.
- Suomen Peppol-viranomainen on Valtiokonttori, joka
  - edistää Peppol-verkon käyttöä Suomessa ja koordinoi yhteistyötä eri osapuolten kesken
  - tukee ja valvoo Suomessa toimivia Peppol-palveluntarjoajia
  - seuraa kansallisen lainsäädännön kehittymistä
  - koordinoi koulutuksia ja lisää osaamista
  - tarjoaa Suomelle mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa kansainvälisen Peppol-verkoston sekä sanomaliikenteen kehitykseen. Kehitystyötä tehdään avoimesti ja tiiviisti sidosryhmien kanssa.
  - Suomen Peppol-viranomaisen tavoittaa sähköpostitse osoitteesta: peppol@valtiokonttori.fi

Mikä muuttuu ja miksi?

- Mikä muuttuu ja miksi?
- Miten Peppol tulee koskemaan pk-yrityksiä?
- Peppolin oleelliset hyödyt

Mikä muuttuu ja miksi?

- **Nykyään** iso osa yritysten välisestä tiedonvaihdosta käydään vieläkin sähköpostitse tai puhelimitse, vaikka halukkuutta olisi tilauksesta-laskuun -prosessin sähköistämiseen ja automatisoimiseen. Kun tiedonvaihto käydään sähköpostitse tai puhelimitse, aiheuttaa se tehottomuutta: tietoja näppäillään uudelleen, tietoja voi hukkaa, enemmän inhimillisiä virheitä, ei automatiikkaa.
  - **Tiesitkö?** Suomessa tietoa vaihdetaan päivittäin yritysten ja organisaatioiden välillä ja sisällä massiiviset määrät. Tiedon käsittelyn tehokkuus on siksi avainasemassa sekä yrityksen että yhteiskunnan näkökulmasta.
- Lisäksi pk-yritykset joutuvat usein käyttämään monia erilaisia isojen ostajien käytössä olevia portaaleja, mikä aiheuttaa tehottomuutta ja vaikuttaa kielteisesti yritysten kilpailukykyyn. Kun yrityksen henkilöstö joutuu käyttämään useita eri portaaleja, henkilöstön pitää myös opetella eri toimintamalleja ja tapoja eri portaalien käyttöön. Tämän ajan voisi kohdistaa paremmin tuottavampaan työhön.
- Myös tärkeiden tietojen, kuten tuotteiden hiilijalanjäljen tai tuotetietojen kerääminen, analysoiminen ja esittäminen on epä johdonmukaista ja raskasta, ellei jopa mahdotonta, koska tieto ei ole helposti käsiteltävissä muodossa.

Mikä muuttuu ja miksi?

- **Peppolin myötä** yritykset voivat nyt ottaa käyttöön sähköiset katalogit, tilaukset, tilausvahvistukset, jne, kansainvälisesti toimivalla tavalla.
- Sähköistämällä toimintaansa yritys voi kohdistaa aikaansa enemmän juuri heille keskeiseen, arvoa tuottavaan toimintaan.
- Yrityksen ei tarvitse kuitenkaan ottaa käyttöön näitä kaikkia, vaan yrityksen kannattaakin miettiä, että minkä prosessin sähköistämiseksi olisi juuri heille eniten hyötyä.

Esimerkki: Rakennusalan yritys tilaa rakennusmateriaaleja työmaalle

Ei sähköistä tilaamista käytössä:

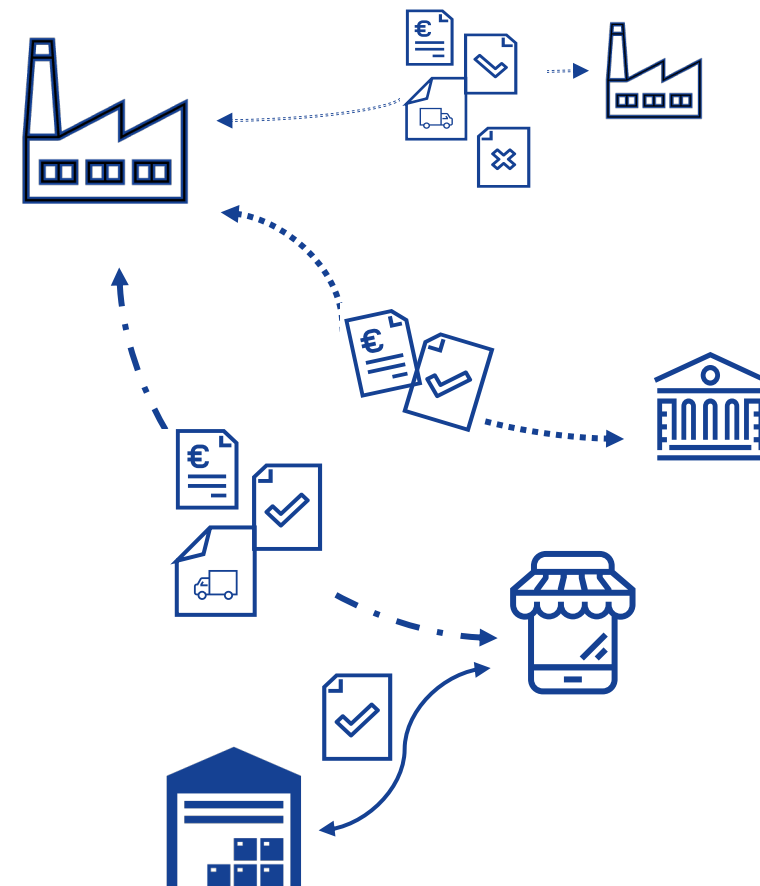
Rakennusalan yritys tilaa rakennusmateriaaleja työmaalle toimittajaltaan. Toimittaja kirjoittaa puhelimesta kuulemansa tiedot tilauksesta ylös, kirjoittaessa tulee inhimillinen virhe materiaalien yksiköissä ja työmaalle tulee vääränlaiset materiaalit, aiheuttaen työn hidastumista ja selvitystyötä.

Sähköinen tilaaminen on käytössä:

Rakennusalan yritys lähettää sähköisen tilauksen toimittajalle, johon on kirjannut haluamansa tuotteet. Tilaus perustuu toimittajan aiemmin lähettämään katalogiin. Toimittajan tietojärjestelmä vastaanottaa tilauksen ja toimittaja voi automaattisesti verrata tilausta varastonsa tilanteeseen. Toimittaja hyväksyy tilauksen ja tietojärjestelmä siirtää tiedot automaattisesti varastohallintajärjestelmään. Tilatut tuotteet toimitetaan työmaalle oikein. Toimittaja voi muodostaa vastaanotetun tilauksen perusteella verkkolaskun napin painalluksella.

Miten Peppol tulee koskemaan pk-yrityksiä?

- Pk-yrityksiä Peppol tulee koskemaan eri tavoin ja eri aikaikkunalla.
- Esimerkiksi kaupan alalla Peppolia tullaan hyödyntämään eniten tilausten ja lähetysilmoitusten välitykseen yritysten välillä. Sosiaali- ja terveydenhuollossa Peppolia tullaan ottamaan käyttöön erityisesti tilausten ja tilausvahvistusten välitykseen. Joidenkin yritysten parissa Peppolia tullaan käyttämään erityisesti kansainväliseen laskutukseen, ja toisilla aloilla Peppolissa kiinnostaa erityisesti logistiikan tietoliikenteen sähköistäminen. Vaihtoehtoja on monia.
- Valtion toimittajia Peppol tulee suurelta osin koskemaan jo 2026 vuoteen mennessä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että tilaukset, tilausvahvistukset, tilauksen muutos- ja peruutustilanteet hoidetaan sähköisesti Peppolilla.
- Tosiasia on kuitenkin se, että Peppolin käyttö leviää Suomessa vaiheittain; yleensä sähköistyminen alkaa isojen yritysten ja organisaatioiden sekä heidän toimittajiensa vetämänä, ja leviää siitä myöhemmin laajasti yritysten väliseen toimintaan.

Peppolin oleellisimmat hyödyt?

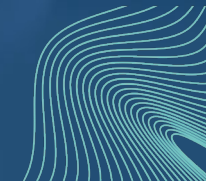
- **Peppolin oleellisimmat hyödyt** liittyvät toiminnan sähköistämiseen ja automatisoimiseen. Se mitä prosesseja yritys päättää Peppolin avulla sähköistää, on yrityskohtaista.
- Tilaamisen sähköistämisen yleisiä hyötyjä ovat esimerkiksi tilaustenhallinnan helpottuminen ja laskujen käsittelyn automatisoiminen.
- Peppol on siis väline näiden hyötyjen saavuttamiseen. Oikein toimiessaan se on ”piilossa konepellin alla”, eli tavallisen työntekijän ei tarvitse tietää mikä Peppol oikeastaan on.

Kun tilaukset saapuvat suoraan sähköisesti järjestelmään, on kokonaiskuva helpompi seurata.

Miten otan Peppolin käyttöön?

- Miten Peppol otetaan käyttöön?
- Peppolin käyttöönotossa huomioitavat asiat
- Kenen kanssa Peppolia kannattaa käyttää?

Miten otan Peppolin käyttöön?

Jotta sinun yrityksesi voi ottaa Peppolin käyttöön, tulee yritykselläsi olla:

1. palvelu tai järjestelmä, jossa voi käsitellä Peppolin mukaisia sähköisiä asiakirjoja.

- Monissa järjestelmissä on jo perusteet kunnossa Peppol-asiakirjojen käsittelylle.
- Eri organisaatioille eri sähköiset asiakirjat (esim. katalogi, tilaukset, laskut, lähetysilmoitukset, jne.) ovat oleellisempia kuin toiset. Kaikille Peppolin mukaisille asiakirjoille ei sen vuoksi aina rakenneta tukea omiin tietojärjestelmiin. Organisaatiossa onkin hyvä miettiä, millaisia tietoja kauppakumppaneiden välillä pääsääntöisesti välitetään, ja mitä Peppol asiakirjoja omat kauppakumppanit pystyvät lähettämään ja vastaanottamaan. Molempien osapuolten on pystyttävä käsittelemään Peppol-asiakirjoja omassa tietojärjestelmässään.

2. yhteys Peppol-verkostoon Peppol-palveluntarjoajan avulla.

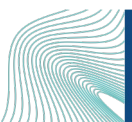
- Peppol-verkostoon liitytään Peppol-palveluntarjoajan avulla. Kaikki Peppol-palveluntarjoajat löydät tästä listauksesta. Listaus on englanniksi, koska Peppol on kansainvälinen.
- Suurin osa suomalaisista verkkolaskuoperaattoreista on myös Peppol-palveluntarjoajia, eli Peppolista kannattaa kysyä myös omalta verkkolaskuoperaattorilta!

Vinkki! Peppolin käyttöönotossa yritystäsi auttaa oma järjestelmätoimittajasi tai Peppol-palveluntarjoajasi.

Peppolin käyttöönotossa huomioitavat asiat

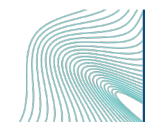
- Peppolin asiakirjojen käyttöönottoon voi liittyä kustannuksia. Kustannusten määrä riippuu eri tekijöistä. Yksi tällainen tekijä on järjestelmän nykytila: onko yritykselläsi järjestelmää, jossa voi käsitellä Peppolin mukaisia asiakirjoja vai joudutaanko tällainen hankkimaan?
  - Monissa tietojärjestelmissä on jo perusteet kunnossa Peppol-asiakirjojen käsittelylle, mutta se voi vaatia järjestelmän päivitystä.
- Käyttöönoton suunnitteluvaiheessa on myös hyvä miettiä oman organisaation muita prosesseja (hankinnat, tilaaminen, laskuttaminen, varastonhallinta, logistiikka jne.) kokonaisuudessaan. Jos yritykselläsi on eri tietojärjestelmiä, jotka eivät keskustele keskenään, aiheuttaa se tehottomuutta, kun tietoa siirretään manuaalisesti ja muokataan sopivaksi toiseen järjestelmään. Järjestelmien yhteensovittaminen, eli integraatio, ei ole välttämätöntä Peppolin käyttöönotolle, mutta yhteensovittamisella voidaan tehostaa oman organisaation toimintaa ja lisätä sähköistämisestä saatavia hyötyjä.
- Myös henkilöstön osaaminen ja sitoutuminen on tärkeää, sillä mitä paremmin yhteisen sähköisen toimintamallin mukaan toimitaan, sitä enemmän siitä saadaan hyötyjä.

Vinkki! Peppolin käyttöönotossa yritystäsi auttaa oma järjestelmätoimittajasi tai Peppol-palveluntarjoajasi.

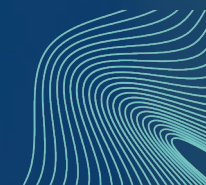

Kenen kanssa Peppolia kannattaa käyttää?

- Mitä enemmän sähköisen toimintamallin mukaan toimitaan, sitä enemmän siitä saa hyötyä. Tämän vuoksi sähköinen Peppolin mukainen toimintamalli kannattaa ottaa käyttöön mahdollisimman monen toimijan kanssa.
- Liikkeelle voi lähteä vaiheittain; ensin voi sopia suurimman ostajan tai toimittajan kanssa Peppolin käytöstä, oli se sitten Peppolin mukainen sähköinen tilaaminen, laskuttaminen tai muu asia. Suomessa Peppolia otetaan käyttöön vahvasti juuri tilaamisessa. Kun asiat rullaavat tämän toimijan kanssa, voi siirtyä sopimaan seuraavaksi merkittävämmän toimijan kanssa sähköisestä toiminnasta.
- Mistä tiedän kenellä on Peppol-kyvykkyys?
  - Suomalaisten organisaatioiden Peppol-osoitteet ja -kyvykkyudet julkaistaan [verkkolaskuosoite.fi](https://www.verkkolaskuosoite.fi) palvelussa elokuussa 2024. Tämän osoitteiston avulla organisaatiot kommunikoivat toisilleen välttämättömät tiedot Peppol asiakirjojen välittämistä varten. Lisäksi oman organisaation tiedot, kuten Peppol-osoite ja omat kyvykkyudet, kannattaa julkaista organisaation omilla verkkosivuilla ja tiedottaa organisaation asiakkaille ja toimittajille.

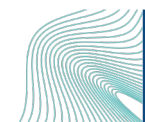

Mistä lisää tietoa?

Mistä lisää tietoa?

- Lisää Peppolista voi lukea [Peppol-viranomaisen verkkosivuilta](#).
Peppol-viranomaisen verkkosivuilta löytyy esimerkiksi perustason tietoa tilaamisen sähköistämiseen:
  - [Peppol tutuksi osa 1 - hankintojen tiedonvaihdon sähköistäminen](#)
  - [Peppol tutuksi osa 2 - tilaamisen eri prosessit Peppol-verkostossa](#)
  - [Peppol-info](#)
- Peppol-viranomaisen tavoitat sähköpostitse osoitteesta peppol@valtiokonttori.fi
- Peppolin käyttöönotossa yritystäsi auttaa oma järjestelmätoimittajasi tai Peppol-palveluntarjoajasi.

Koulutusmateriaali ja lisätietoa – Peppol-perusteita loppukäyttäjille

Tutustu lisää:

- Peppol-viranomaismateriaali: www.valtiokonttori.fi/peppol
- Peppol-koulutuskokeilu kevät 2024: ajantieto.fi/peppolkoulutus

Lisätietoja:

Jaana Koskinen
Toimitusjohtaja
Ajantieto Oy
puh. 040 569 3500
jaana.koskinen@ajantieto.fi

Noora Salonen
Asiantuntija
Suomen Peppol-viranomainen, Valtiokonttori
noora.salonen@valtiokonttori.fi

Ajantieto®

